

תַּשְׁמָע

By special order to friends of TASHMA www.tashma.net

פרפראות הרב משה קליין

"ופשט את בגדיו"

היה אומר ר' מאיר מפרמישלאן: צריך האדם לזכור, כי יבוא יום אשר "ופשט את בגדיו ולבש בגדים אחרים" - בגדי לבן... "והוציא את הדשן" - הגוף שהוא הפסולת - "אל מחוץ למחנה" - מחוץ לעיר, "אל מקום טהור" - לבית מועד לכל חי... "והאש על המזבח תוקד בו" - האש של גיהנם... ועב' יחזור בתשובה בעוד מועד.

שבת הגדול

ילד שהגיע לגיל שלוש עשרה, ונכנס לעול המצוות נקרא גדול. וכן עם ישראל שנצטוו במצוה הראשונה, לקחת הפסח, נעשה לבר מצוה, וממילא - גדול, ולכן "שבת הגדול". (מענינה של תורה)

כשהיו ישראל במצרים שאל משה מפרעה יום אחד של מנוחה, ובחר לו את יום השבת. אולם בכל מוצאי שבת תיכף היו יוצאים ממנוחה ועונג ליגיעה וענוי, אבל במוצאי שבת זו שוב לא חזרו להשתעבד, לכן נקרא שבת הגדול כלומר, יומא דשבת אריכתא.

(צפנת פענח בשם המבי"ט)

מפני שהגדול רב העיר דורש בה.

מאחר שבשאר השבתות יש רשות לכל לדרוש, לפי שאין דורשין בדינים, אבל בזו השבת דורשים בדינים של פסח, על כן דורש הגדול בעיר כדי להזהיר את העם על הדינים לפני הפסח ובפסח, לכן נקרא שבת "הגדול" (צידה לדרך)

פרשה מפורשת הרב דוד שרעבי

שבת הגדול

תמיד כשיש מי שמיצר לעם ישראל, כשמגיע הזמן שהקדוש ברוך הוא מכה את

העם שמיצר לישראל, הקדוש ברוך הוא מכה גם את העבודה זרה של אותו העם!

ובך כתוב בפרשת בא (פרק י"ב פסוק י"ב) ועברתי בארץ מצרים בלילה הזה והכיתי כל בכור בארץ מצרים מאדם ועד בהמה ובכל אלהי מצרים אעשה שפטים אני ה',

ובשמות רבה פרשה ט"ז

אות ט"ז כתוב, מי גרם להם שיהיו לוקין כל מכה ומכה, על שהיו בוטחים על עבודה זרה שלהם! מה עשה הקב"ה הכה את אלהיהם עמהם, מי שהיה של עץ היה נרקב ושל אבן היה נמס של זהב ושל נחשת התיכן כשם שהיו מתחילתן שנאמר ובאלוהיהן עשה ה' שפטים, וכל עבודה

זרה שבעולם אבדו חוץ מבעל צפון וכו'. רואים שכך דרך העמים, הם תמיד בוטחים על איזה עבודה זרה, הרוסים בטחו בקומוניזם, הגרמנים בפשיזם, והאמריקאים בוטחים בדמוקרטיה! כשמגיע הזמן להיפרע מעם שמיצר לישראל, הקדוש ברוך הוא מכה את

שואלין ודורשין בהלכות הפסח
דרשת שבת הגדול
על ידי

הרב דוד שרעבי שליט"א

שעה לפני מנחה

בשעה 4:45 לפי שעון קיץ

משפט שלמה הרב שלמה כהן

המקרה:

המשבר הכלכלי העולמי לא פסח על ארמונה של מלכת אנגליה, והוחלט שכדי לגייס כספים למימון ההוצאות המרובות ישלחו את אוסף הכתרים של "ליזי" לתערוכות בכל רחבי העולם תמורת תשלום הוגן. כשהגיעה תורה של מדינת ישראל לארח את האוסף היקר ההתרגשות הייתה מרובה, איציק גרבר זכה במכרז של משרד החוץ לארגן את התערוכה, והובהר לו

שבמחון הכתרים מונח על כתפיו ועליו לנקוט בכל האמצעים הדרושים לאבטח את האוסף היקר. איציק שכר את חברת השמירה ח.ס.ר תועלת בע"מ שיש להם שם מעולה בתערוכות מסוג זה, התערוכה תוכננה לששה ימים וסוכם על מחיר של מיליון שקלים עבור השירות של חברת השמירה. האוסף הגיע ארצה והמוני בית

ישראל יצאו לחזות בכתרים ולהתפעל מיופיים. ביומה האחרון של התערוכה כשאיציק בא לפתוח את מרכז המבקרים הוא נדהם לראות

הרי אף הם היו העבודה זרה של מצרים? ומה ששחטו ישראל את הפסח אין זה ביטול של כל הצאן אלא רק מעט, רק חלק מהצאן, אבל למה לא מתו כל הצאן של מצרים? ואם תאמר שבאמת כך היה שמתו גם כל הצאן של מצרים יחד עם שאר אלהיהן, מוכח מהמדרש לא כן שהנה עיין במדרש תנחומא פרשת בא אות ז' וז"ל - עד בכור בהמה שלא יאמרו יראתנו קשה שלא שלטה בהם פרענות ע"כ, ומבואר במדרש שהקדוש ברוך הוא הכה גם את כל בכור הבהמה של מצרים

העבודה זרה של אותו העם יחד עם העם עצמו!

ובמדרש מובא עוד, בשעה שאמר הקב"ה לשחוט את הפסח אמר לו משה - ריבון העולם הדבר הזה היאך אני יכול לעשות? אי אתה יודע שהצאן אלהיהן של מצרים הן שנאמר הן נזבח את תועבת מצרים לעיניהם ולא יסקלוננו? אמר לו הקב"ה חייך אין ישראל יוצאין מכאן עד שישחטו אלהי מצרים וכו'. וצריך להבין, כיון שלקו אלהי מצרים יחד עמהם במכת בכורות אם כן למה לא מתו כל הצאן?

משפט שלמה - המשך

ששמר כראוי, ומבאר שם הבית דוד שאם בזמן השכירות נקבע שכר על כל שטר, השומר צודק במענתו שמגיע לו שכר על השטרות שלא נגנבו, אבל אם שכרו נקבע לכל החפצים יחד, כגון מחיר גלובלי לשמירת כל עשרת השטרות, אם נגנב אחד מהם לא מגיע לו שום שכר על השטרות שלא נגנבו, כי השטרות נחשבים כחפץ אחד. וה"ה במקרה שלנו, כיון שלא נקבע מחיר לשמירת כל כתר בנפרד אלא לכל האוסף ביחד לא מגיע לו שכר על שמירת הכתרים שלא נגנבו. ונראה לומר שה"ה לענין הימים, אם נקבע מחיר לכל יום היה מגיע לשומר שכר על הימים ששמר היטב, ורק ליום האחרון לא מגיע לו שכר, וכן למד התומים בס' ס"ז ס"ק ח'.

ולמרות שיש חולקים ומביאים ראיה מהגמ' ב"מ דף נ"ח באחד ששכר פועל לשמור על תינוק לשבוע, אע"פ ששכרו נקבע לשבוע ימים אפשר לחלק את הימים ואם לא שמר יום אחד עדיין מגיע לו שכר על שאר הימים [ועיין בפ"ת בפנים אייך הוא לומד את זה]. אבל שאר האחרונים דוחים פירוש זה, ומביאים ראיה מאותה הגמרא שגם אם שכרו לשבוע ימים אם לא שמר יום אחד לא מגיע לו שכר על כל התקופה.

ובמקרה שלנו אפילו לדעת החולקים לא מגיע לחברת השמירה שום שכר, כי בכל יום הם פשעו בשמירתם על ידי העסקת שומר שהוא שורד ועכשיו יצא מבית הסוהר, ולכן לכל הדעות לא מגיע להם שום שכר על שמירתם.

פשעיה מצידה להעסיק אותו, סוף סוף הכתר נגנב רק ביום האחרון של התערוכה ומגיע להם תשלום על שאר הימים. אותו הכתר שנגנב היה אחד מתוך אוסף של שלושים כתרים ועל שאר הכתרים הם שמרו היטב ועובדה שלא הצליחו לנגוב אלא אחד, לכן הם מוכנים לנכות משכרם אחד חלקי שלושים מדמי השמירה של היום האחרון מששת ימי התערוכה, ולאחר שבדקו במחשבון הסכימה החברה שינקו להם מהמיליון שקלים שנקבע חמשת אלפים חמש מאות שקלים על פשיעתם.

פסק הדין:

איציק לא צריך לשלם לחברת השמירה.

הסבר:

חברת השמירה שנשכרה לשמור על אוסף הכתרים הם שומרי שכר, וחייבים לא רק בפשיעה אלא גם בגניבה ואבידה, וברור שזה פשיעה מצידה להעסיק פושע לשעבר בצוות השומרים, ואם כן הם לא שמרו כמו שצריך ולא מגיע להם שכר על השמירה, אבל אין זה גורע מקבלת אחריות אם יגנבו מהאוסף.

אולם מה בדבר טענתה של החברה שחמישה ימים הם כן שמרו טוב. וכן ביום השישי שמרו על שאר הכתרים שלא נגנבו, האם על כל העבודה הזו ועל העסקת צוות של שומרים ששמרו שמירה מעולה לא מגיע להם שכר?

בחז"מ ס' ש"א ס"ח בפ"ת ס"ק ב' מבואר בשם שו"ת בית דוד, מעשה באחד השומר על עשרה שמרות לששה ימים. ביום האחרון נגנב אחד השטרות, השומר תובע את שכרו על שמירת תשע השטרות שלא נגנבו, ועל חמישה ימים

ש אחד מהכתרים חסר!! חוקרי המשטרה שהגיעו למקום גילו לאחר בירור קצר שאחד מהשומרים של חברת השמירה גדי נוב שמו יצא מהארץ באמצע הלילה בטיסה ישירה לאפריקה, עוד הם גילו שאותו "שומר" השתחרר מבית הסוהר לפני שבועיים לאחר שריצה חמש שנות מאסר בעקבות שוד!

שויו של הכתר הנגנב הוערך במיליון לירות שטרלינג והמלכה כועסת מאוד, וכן משבר בינלאומי צפוי בעקבות האירוע. איציק התנצל למשרד החוץ ולמלכת אנגליה, וחברת השמירה הגישה תביעה לחברת הביטוח שלה שאמורה לכסות את ההפסד, ולאחר מכן ביקשו מאיציק את התשלום המגיע להם על שירותי השמירה. איציק סירב לשלם להם "גרוש", אבל חברת השמירה ח.ס.ר תועלת בע"מ מתעקשים שמגיע להם שכר מלא.

המענות:

חברת השמירה טוענת שמגיע לה שכר מלא. וטענתם "בסופו של דבר הביטוח שלנו משלם את ההפסד ולולי הביטוח היינו משלמים מכיסינו, השכר הוא על קבלת אחריות."

איציק טוען שלא מגיע להם כלום כי הם פשעו בשמירתם בכך שהעסיקו שורד לשעבר בצוות השומרים.

החברה מודה במבט לאחור שאולי זה היה קצת לא לעניין להעסיק את השורד, אבל בראיון הוא היה נראה דווקא כאדם אמין, וככלות הכל הוא כבר ריצה את עונשו. יש לתת לאדם הזדמנות להשתנות וכל יהודי יכול לחזור בתשובה, לכן היא טוענת שאפילו אם זה היה

נראה שהיה גם בצאן, ולכן אין שייך לבטל את העבודה זרה הזו במיתת הצאן, כי אז יהיה השור עבודה זרה כיון שזה היה עבודה זרה בשיטה, וביטולו של עבודה זרה זו הוא רק על ידי בירור שסברה זו של הקדש בהמה אינו כלום, וזה בטל על ידי מכת בכורות וכן שלקחו ישראל הפסח בשבת הגדול וקשרו אותם למיטה.

במשך הגלות מתרגלים להסתדר עם העם השולט, אך תמיד היהודים היו נבדלים וידעו שכל העולם הזה הוא עולם עובר וכלה, וכל שיטה ודעה שנראית חשובה ויקרה גם היא זמנה יגיע ותבטל מן העולם!

יזכנו הבורא שבשבת הגדול נראה ביטול כל מיני העבודה זרה שסומכים עליהם וחושבים אותם לחזקים ורמים ושיטה מבוססת משך מאות שנים, יבטלם הבורא במהרה!

רק בגלל בכורות הכבשים, כדי שלא יאמרו המצריים יראתנו קשה, שלא יאמרו הנה הכבשים חיים כי זה באמת אלהים ואין כח לשלוט עליהם! ולכאורה אם מתו כל הצאן משום שהם היו עבודה זרה - אם כן מה צריך להכות את בכורות הצאן בגלל שהם בכור הרי ממילא ימותו הבכורות בכלל שאר הצאן ובגלל שהם היו עבודה זרה? אלא מבואר ומוכח שלא מתו כל הצאן, ואם כן צריך עיון למה לא לקו כל הצאן בגלל שהם היו עבודה זרה? והנה אף שעל פי ההלכה אין בהמה נאסרת אם היא עבודה זרה משום שזה בעל חי ובעל חי לא נאסר בעבודה זרה, בכל זאת כאן לא מדובר על איסורים אלא בביטול כל העבודה זרה של מצרים.

וצריך לומר שיש שני מיני עבודה זרה בעולם, הסוג הראשון הוא עבודה זרה מעשית כמי שמשתחוה לפסל ושאר אלילים,

והסוג השני הוא עבודה זרה בדעות, עבודה זרה של שיטה ודרך שהעם מייקר ומגדל - כמו למשל קומוניזם פשיזם - וכמו שאומר הרב אלחנן ווסרמן בספרו עיקבתא דמשיחא - כל האיזמים למיניהם, והיינו דעה שאינה בכלל מצות ודרך

התורה, ואם כן עבודה זרה שהיא במעש ביעורו הוא ביטולו ועל ידי שהעבודה זרה נמס או נרקב נמצא שהוא בטל מן העולם, מה שאין כן עבודה זרה שהיא בדעה, עבודה זרה של שיטה ודרך, הרי זה שיטה בדעות בני אדם וזה אי אפשר לבטל על ידי ביעור ושריפה, אלא רק על ידי ביטול השיטה והאמונה ברעיון זר! ולפי זה נראה לומר שהצאן של מצרים היה עבודה זרה של דעות וכמו ערך מקודש, וכמו הנילוס שהיה עבודה זרה בגלל שהנהר היה מחיה את המצריים ומשקה אותם ואת שדותיהם ומטעם זה נעשה הנילוס מקודש ועבודה זרה על צד של שיטה ודעה! כך

מכירת חמץ
אפשר למכור את החמץ אצל
הרב **דוד שרעבי**
והרב **יוסף שטיינרמן**
במוצאי שבת וביום ראשון
בבית הכנסת הספרדי והאשכנזי
אני בתיאום בטלפון 054-2002882

שבת פרשת צו

שחרית: 8:30

תהלים בנינים: 12:00
תהלים בנות: 1:15

דרשת שבת הגדול: 4:45
הרב דוד שרעבי

מנחה: 5:45

יום ראשון בלילה - ליל בדיקת חמץ

תפילת מנחה	6:40
מכירת חמץ	בין מנחה לערבית
תפילת ערבית	7:10
בדיקת חמץ	

יום שני - ערב פסח

תפילת שחרית וסיום מסכת לבכורות	7:00
סוף זמן אכילת חמץ	מגן אברהם 9:45 גרא 10:09
זמן שריפת חמץ	מגן אברהם 10:57 גרא 11:26
זמן הדלקת נרות ערב פסח	6:26

מכירת חמץ (ב)

סיכום משבוע שעבר: חמצו של ישראל שעבר עליו פסח אסור בהנאה, וחמצו של גוי מותר באכילה ובהנאה. ולכן עצה לישראל למכור חמצו לגוי, ולחזור לקנות ממנו לאחר פסח. אבל מכירת חמץ צריך להיות מכירה גמורה, מהישראל לגוי. ולכן צריך לבתחילה לפרוט איזה חמץ רוצה למכור לו, וגם צריך להגיד לו איפוא החמץ כדי שהגוי יכול לקבל את זה, וגם צריך "פסוק דמים" דהיינו המחיר. אבל לענין הפיסוק דמים מספיק רק לקבל דמי קדימה מועטת, ולהגיד לו למדוד ולעשות שומא לאחר פסח. והישראל יכול להבטיח לגוי שהוא מוכן לחזור לקנות ממנו לאחר פסח, באופן שיגיע ריוח לגוי. ועכשיו אבאר בעזרה"י עוד דינים במכירת חמץ.

חוץ לביתו: ע' בש"ע ס' תמח ס"ג שכתב שצריך למכור לגוי "שמוחוץ לבית". וע"ש במ"ב שהביא מח' אחרונים אם באמת צריך הישראל להוציא החמץ מביתו. או שמא כוונת הש"ע "חוץ לבית" הוא רק עצה כדי שהגוי יכול לקנות במשיכה, אבל ה"ה אם הגוי יכול לקנות באופן אחר והחמץ נשאר בבית ישראל. [וכדין חמצו של נכרי בביתו ישראל בלי אחריות⁽⁸⁾]. וע"ש במ"ב שמשכנתו שהוא חומרא להוציא מביתו⁽⁹⁾. אבל למי שקשה לו להוציא מביתו (כגון שיש לו חמץ הרבה⁽¹⁰⁾), יש עצה שהישראל יכול למכור חדר בביתו לגוי (עם רשות דריסת רגל), וליכנס כל החמץ לתוך החדר, ועי"ז נמצא החמץ חוץ לבית ישראל, שהחדר הוא כבית של נכרי. אבל אה"צ אם דר בשכירות, א"כ אי אפשר לו למכור חדרו, ולכן יש לסמוך להקל ע"י שכירת חדרו⁽¹¹⁾. אבל המנהג הוא שאף בעל דירה שיש אפשרות למכור חדר, מ"מ אין המנהג למכור אלא לשכור משום לא פלוג⁽¹²⁾. ועוד ש"מכירה" נראה כהערכמה יותר מ"שכירות", שאין אף אחד באמת הסכים לזה בסוף להיות חדרו מכור לגוי⁽¹³⁾.

קננינים: כשישראל מוכר לגוי, יש מחלוקת ראשונים באיזה קנין יש לגוי לעשות כדי לקנות החפץ. וי"א רק במשיכה, וי"א גם בכסף, וי"א רק בכסף.⁽⁶⁾ ויש עוד קננינים כפי מנהג הסוחרים בכל מקום ומקום, כגון תקיעת כף או דמי קדימה או רושם. ולמעשה המ"ב מסיים שהכי עדיף לעשות ע"י משיכה. אבל מנהג לסמוך על קנין "אגב"⁽⁷⁾. קנין "אגב" היינו שמוכר לגוי או שוכר לגוי קרקע, ואגב הקרקע יקנה לגוי גם מטלטלין (דהיינו החמץ). והחמץ יכול להיות בכל מקום שהוא, ולא צריך להיות מונח ע"ג אותה קרקע דווקא⁽⁸⁾. וכן נהגו, שהנכרי משלם דמי קדימה על הקרקע והחמץ, ואגב קנין הקרקע קנה כל החמץ⁽⁹⁾. וע' בבה"ל ד"ה בדבר מועט, שמאריך בענייני הקנינים. וכתב שנוהגין היום לכפול כמה קנינים. וכסוף מסיים, שאפילו לאחר כפילת הקנינים, טוב שיפקיר ג"כ לפני ב"ד לומר "אם הנכרי אינו קונה באלו הקנינים עכ"פ יהיה הפקר נמור". אבל לא ראינו שנוהגים בומזינו לעשות כזה.

יש נהגו לא למכור חמין: לא התירו בקל לישראל למכור חמין לנכרי ולהשאיר החמין בבית ישראל, אלא התירו במקום הדחק^(ט). וכן ידוע שנהג הגר"א לא למכור חמין גמור^(כ). שיש פקפוק לענין "חץ מביתו" וכדכתבנו^(כא). וכן יש פקפוק לענין הקנין, עד כדי כך שהבה"ל מסיים שטוב גם להפקיר החמין. ולכן יש שנהגו שלא כדאי למכור חמין אא"כ יש צורך. ויש שנוהגים גם לא לקנות חמין לאחר פסח עד שידוע שנאפה לאחר פסח. אבל אף מי שנהג כן לא למכור חמין גמור הידוע, מ"מ שפיר יש לו לעשות "מכירת חמין" כדי להציל מבעיות שלאחר פסח, כגון מחמץ שלא ידוע, ומחשש חמין, ומחמץ הרבוק בכלים^(כב).

"מכירת חמץ" אצל הרב שכונה: בגלל שלא כל אחד בקי באופני המכירה, נהגו בזמנינו שהרב המקומי או בית דין יהיו שלוחים למכור את החמץ עבור כל התושבים. ולכן מי שרוצה למכור חמצו, הולך לרב וממנה אותו שליח. ומעדיף גם לעשות קנין לשליחותו וגם לחתום שטר הרשאה, הכל להידור לחוק הענין וכדי שיהיה יותר גמירות דעת במכירה⁽¹²⁾. ויש לכל אחד לכתחילה לפרט בדיוק איזה חמץ הידוע לו, ואיזה קרקע מוכר או שוכר לגוי. ומנהג ישראל ליתן משהו לרב עבור טירחתו⁽¹³⁾.

לחזור לקנות מנכרי לאחר פסח: כל משך הפסח החמץ באמת מכור לגוי. ולכן לאחר פסח צריך לחזור לקנות ממנו. ולכן לאחר פסח צריך לקנות מהגוי בקניינים גמורה, וכמו בכל מכירה. ולכן הרב (שהוא שליח שלנו) יתן לגוי כסף^(*), ועי"ז קנו החמץ לכל המשלחים. ומפני זה צריך להמתין מלאכול החמץ עד שיש זמן לרב שהוא השליח דיין להשיג הנכרי ולקנות ממנו בקניינים וחזרת שטרות.

(ה) ע' ב'ש' ע' חג. וה' כ'אן שמספיק ביחוד מקום לחד או מחילה מסביר. ע' ב'מ' צ' מ' תחם סק'ר'. (3) ע' בשעה' סק'ר' ח'ל' כדי שיהיה החמץ חוץ לבית שאינו אלא משום חומרה ע"ל. (2) מ' צ' ש' בשם האחרונים. בזמניו שרק הרב מוכר בשביל מה אשוי, ומא' שבמקרה א'א' להוציא כל אחד מיתרו מחמת הכלכלה. (ד) ע' ב'מ' סק'ר' ח'ל' וישרי' לו סהם להחזיק בו כליו ומטלטלי ויאמר לו בדידי שמעכרי להניח בתוכו חמץ בלדקמן סימן ח' ע' וזהו מפני שאין להשכיר באיסור הגאה. ע' ב'מ' ח' ע' ויב' ש' סק'ר'. ובשעה' ח' תחם סק'ר'. (אבל) לא משמע מ'מ' סק'ר' שאל' להתחמקת' אלא דווקא במקרה בלבד. אבל ע' ב'תש' והב' ח' צ' ר'ת ח'ל' היסוד הוא להקנות בשבירות את המקומות כדי שיהיה מונח בשרות הכביר דווקא ע"ל. וע"כ ל' כזה דלכ' לא ה'ל' לנהוג לשכור במקום שאפשר למכור. ע"ת'. (ה) ע' ב'ש' סיבת ל'ון ס' י' שהעתיק מכתבי יד של א'זיו הגודע ביהודה "אות ב'אות" (וע' ב'בה' ד"ר' דב'ר' שמ"ץ ל'ר) ח'ל' א'ין ל'ר'ר' למכור הדך ר'ר' שמעכרי' ע' ו'ת'ר' ט'וב' להשכיר להדך ב'תרת' שכירות מלגמורו להדך ב'מקרה' גמורה י' בשכירות וד'ל' ק'וה' הא'זיו' יסוד' בכסף' לחד' ר' וכן מ' שאין לו בית למכור ר' וכן ה'ל'גמו' משום' לא' פ'לוג' הקונה' הדך' לכל' להשכיר' הדך' ע'ל' ע'ל' (ו) ע' בשבוע' שעבר', שכתבו' שהעט' שאין' כ'אן' שום' הערמה', והוא' משום' שאמת' הוא' שאל' הכביר' ה'ר'ת' להפס' מה' שמכור' לו' ולש' ע'ל' השות' אמת' על' החמץ, על' מ'תש' מונ', ולכן' י' שוכי'ת' דעת' אמת'יו'. משא'כ' ב'מקרה' ח'ל' ויב'ר'ר' ב'מקרה' הדך' ב'ת'ר' בית' ישר'א'ל, בודאי' לא' ה'ר'ת' למכור' לו' בסוף. וע' בפסק'ת' ס' תחם ס'כ' ש'ב'צ' סב'ר' זה' (אבל' תזכ'ר' על' המור'מ' שמ"ץ' ש'ס' שאינו' על' אות' סב'ר', אלא' על' המנהג' לשכור' ולא' למכור). (ז) ע' ח'ל' סק'ר'. להתחיל' בשביר', או' לכל' הפחות' משיב'ר'. ב'ד'ע'ב'ד' בכסף' ב'ל'ב'ד' או' שאל' ק'יי'י'י'ס'. וע' בשעה' סק'ר' וס'ב'ר'. וע' ע' ב'מ' סק'ר' ע'ק'ר' ע'ק'ר' סק'ר'. (ח) מ' צ' סק'ר'. וב'ה'ל' ד"ר' ויב'ל'ד' ח'ל' צ'י' מנהגו' שמכ'י'ס' את' החמץ' ביחד' ע'ל' ה'ית' לעכ'ר' ע'ל'. (ט) מ' צ' ע'ל' ב'ה'ל' ד"ר' צ'ד'ר' מועט' ר' מ'ש' ומ'ת'ן' ב'זה'. אבל' זה' רק' ע'ש'ן' הק'י'ן' א'ב'ז'. אבל' כתבו' כ'די' להיות' "ח'ון' ל'ג'ר' ו'ל'ר' י'ש' ל'ג'ר' על' החמץ' מקומות' ששכורות' לג'ו'. (י) לענין' א'ל' ל'ר'ך' ש'ר' ע' ב'מ' סק'ר' ע'שכירות' מספיק' בכסף' ח'ל' ב'תש' והב' ח' צ' ר'ת' ח'ל' ס'ר'י' לא' כ'זה' וע'ת'. אבל' למכיר' כ'די' ל'ג'ר'. והוא' שהשעה' ס'ב'ר' צ' מק'ל' בכסף. היינו' מפני' שהק'י'ן' ב'חמץ' היה' ע"י' משיב'ר'. אבל' הכ'א' ש'ע'ק'ר' ק'יי'ית' החמץ' הוא' א'ב'ז' הקרקע', ל'ר'ך' להיות' מכירת' הקרקע' בשער'. ע' בשעה' סק'ר'. (יא) ע' ב'ח'ר' ק'ר' ח'ל' לא' ה'תיר' ע'ל' ב'ל'. דבק' אפ'ר' להחזיר' (השכ'ר' לנ'וח'ס'. גם' שאל' לק'וה' ל'ב' כ'ך' ע'ל' ש'ש'תיר' ע'ל' פסח' ע"ל'. וכן' ב'ה'ל' כ'יו'ן' ש'ג'י' לא' ק'וה' ב'משיב'ר' ע'ל'. וכן' ע'ש'ר' ר'ב' וס'ב'ר'. אלא' בק'י'ן' א'ב'ז'. ב'ה'ל' ד"ר' צ'ד'ר' מועט' ח'ל' ה'כ'י' ש'ה'ר'ת' הדח'ק' ע'ג'ן' שהחמץ' ע'ז'ית' ה'כ'י' שהחמץ' ב'ד'ך' לא' ר'ע'י' להחזיר' ולמ'ע'ן' מק'י'ן' זה' (א'ב'ז') א'ך' נ'תחל'ל' ר' ע'ל'. וכן' ע'ש'ר' ר'ב' ח'ת' א'ות' ק'ף' ח'ל' שאל' למכור' שום' דבר' חמץ' י'ס' מ'כ'ר' משיב'ר' ע"ל'. וע' בפסק'ת' ס' צ'ד'ר' מ' צ' ע'ל' ש'ר'ר'. (יב) ש'ע'ק'ר' ה'ב'ע'יה' ה'כ'י' משיב'ר' דעת' זה' הכ'ר'י' או' ה'שכ'ר' ע"ס'. וכן' ס'ו'ת'ל' ע'ל' חמץ' ח'ל' וכן' כ'די' ש'ל'ח'ת' על' ישר'א'ל' ועוד' ב'נוס'ף' ל'זה' הוא' ה'ב'ע'יה' של' פ'יר'ע' כ'ר'א'ו'. וגם' ע"י'ן' מ'פ'ת'ת' הס'מ'י'כ'ת' דעת'. (יד) ע' ב'ש' ע' ח'א' ס'ל' ובשעה' סק'ר'. (טו) ע' בפסק'ת' ס'ר' ו'ה'מ'ר'מ' ש'ס'. (טז) ע' ב'תשובות' ו'ה'ה'ג'ות' ח' צ' ע'ל' ע'ת' ס'כ'ת' סכ'רות' ל'ע'ן' ח' מ'ד'ין' ל'ר'ך' לשל' ל'ר'. וב'פ'ת' ל'ר'ב' שאל' מק'ב'ל' ע'ג'ן' מ'ה'ל'ב'ר' על' ה'פ'ה'. וע"ס' ש'ס'ס'י'ס' ו'ח'ס' הרב' ר'ר'ת' ל'חז'ר' י'כ'ול' ל'י'ת'ן' ל'ת'ק'ר'. וע' ב'ש'י' חמ'ד' ח'ת' מ'ע'ר'כ'ת' חמץ' ומ'ל'ח' ס'ק'ר' מ'ח'ר'ך' מ'ל'ח' ע'ל'ה' ה'ה'ר'ש'א'ל'. וצ'ד'ס' וע'ס' כ'י' ר'ב' מ'ע'י' ש'הוא' לא' ק'ב'ל' ש'כ'ר' ע'ל' זה' ו'צ'ד'ס' י'ד'ע'ו' כ'ל' ע'ני'י' ה'א'ר'ך' כ'י' א'ין' כ'ו'ת'ת'ת' ב'זה' ב'ל'ע' כסף' י'ס' רק' ש'ו'ת'ת'ס' ד'ר'וש'. א'ב'ז' - ע'ש'מ'ת'י' א'פ'ש'ר' ש'י'ס' ע'ני'ן' על' הס'כ'ת' ב'ז'ול' לע'פ'ל' ב'מ'כ'ר'ת' חמץ' ב'ח'פ'ז' פ'ר'ע' י'ס'ד'ת' ר'ת'ו'ת'. (יז) ב'ה'ל' ס' תחם ס' ח'ל' ד"ר' מ'כ'ר'ת' גמורה'.